

Tu zaszła zmiana:

INWESTYCJE W MIEŚCIE W KADENCJI 2014-2018

Wyniki wyborów w mieście Radzyń Podlaski:

W Radzynie 4 listopada odbędzie się II tura wyborów. Zmierzą się w niej Jerzy Rębek (41% poparcia w I turze) oraz Lucjan Koftwica (24% poparcia w I turze).

W 15-osobowej Radzie Miasta większość – 9 mandatów zdobyli kandydaci z KWW PiS, 4 radnych wprowadził KWW Radzyń Moje Miasto, 1 radnego - KWW #21-300.

ciąg dalszy na str. 2

Mieszkania socjalne oddane

Oficjalne otwarcie i poświęcenie budynku z 32 mieszkaniami socjalnymi przy ulicy Budowlanych odbyło się w piątek 12 października. Mieszkania są już praktycznie zasiedlone. Burmistrz Jerzy Rębek podkreślił, że realizacja inwestycji nie byłaby możliwa, gdyby nie rządowy program wsparcia budownictwa oraz bezzwrotna dotacja pozyskana z BGK. - Nasza radość sięga zenitu - powiedziała mieszkanka bloku.

ciąg dalszy na str. 3

Miasto pozyskało ponad 23 mln zł środków zewnętrznych

W kadencji 2014-2018 Miasto Radzyń Podlaski pozyskało 23 316 tys. zł środków zewnętrznych, w tym 14 mln 241 tys. zł z Unii Europejskiej oraz ok. 9 mln 75 tys. zł z Budżetu Państwa.

ciąg dalszy na str. 2

Decyzja w sprawie 10 mln na pałac - dzień po 2. turze wyborów!

Do Urzędu Miasta 18 października wpłynęło pismo w odpowiedzi na protest wobec odrzucenia przez Urząd Marszałkowski wniosku o dofinansowanie kwotą 10 mln zł projektu rewitalizacji centrum Radzyna, w tym Pałacu Potockich.

Termin rozpatrzenia wniosku to maksymalnie 30 dni, w związku z tym do 19 października

powinna już zostać podjęta decyzja. Tymczasem powołując się na art. j 57 ustawy o zasadach re-

alizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, Urząd Marszałkowski zapowiada, że rozstrzygnięcie protestu nastąpi najpóźniej do dnia 5 listopada, a więc dzień po II turze wyborów na burmistrza.

Artykuł, który został przywołany w piśmie, stanowi, że „w uzasadnionych przypadkach, w szczególności, gdy w trakcie rozpatrywania protestu może być przedłużony, o czym właściwa instytucja informuje na piśmie wnioskodawcę”. AW

WYBORY 2018

Jerzy Rębek zdeklasował konkurentów

Wybory na burmistrza w mieście Radzyń Podlaski wygrał Jerzy Rębek (KW PiS), uzyskując 2960 - 41,12% głosów, zwyciężając we wszystkich 15 okręgach.

W drugiej turze zmierzy się z Lucjanem Kotwicą (KWW RMM), na którego zagłosowało 1743 - 24,21% mieszkańców. Katarzyna Grudzień (KWW #21-300) uzyskała 1536 - 21,33% głosów, na ostatnim miejscu znalazł się Mariusz Skoczylas (KWW RPS), który zgromadził 960 - 13,34% głosów. Druga tura wyborów odbędzie się 4 listopada.

W Radzie Miasta większość ma PiS

Wybory samorządowe w Radzynie wygrał KWW Prawo i Sprawiedliwość, który zdobył 9 na 15 mandatów w Radzie Miasta. Z Komitetu PiS do Rady Miasta weszli: Bogdan Fijałek (okręg nr 1), Waldemar Panasiuk (okręg nr 2), Jarosław Zaprzalski (okręg nr 6), Paulina Pachała (okręg nr 7), Bartłomiej Miłosz (okręg nr 9), Adam Adamski (okręg nr 12), Karol Wiater (okręg nr 13), Piotr Skowron (okręg nr 14).

Czworo radnych wprowadził KWW Radzyń Moje Miasto, są to: Dariusz Biłski (okręg nr 3), Piotr

Mackiewicz (okręg nr 4), Bożena Leczyk (okręg nr 5) oraz Marek Zawada (okręg nr 11). Z okręgu

nr 10 mandat radnego zdobył Mariusz Szczygieł (KWW #21-300). O mandacie z okręgu nr 8 zdecydowało losowanie, ponieważ dwoje kandydatów: Elżbieta Zając (Radzyńskie Porozumienie Samorządowe) oraz Janusz Chmielarz (Prawo i Sprawiedliwość) zdobyło identyczną liczbę głosów. W wyniku losowania radną została Elżbieta Zając.

W Radzie Miasta znajdzie się

7 nowych radnych: Jarosław Zaprzalski, Paulina Pachała, Bartłomiej Miłosz, Karol Wiater, Piotr Mackiewicz, Mariusz Szczygieł, Elżbieta Zając.

W 15-osobowym gronie znalazły się 3 panie.

Zabraknie wieloletnich radnych: Jacka Piekutowskiego, Dariusza Wierzchowskiego, Krzysztofa Wołowika.

W Radzynie uprawnionych do głosowania było 12 668 mieszkańców. Do urn poszło 7272, frekwencja była wysoka, wyniosła 57,4%.

O mandat radnego ubiegało się 63 kandydatów z 6 Komitetów Wyborczych Wyborców: PiS, Radzyń Moje Miasto, RaSiL, Radzyńskie Porozumienie Samorządowe, #21-300 i Radzyńskie Forum Samorządowe. PiS wprowadził 9 radnych, RMM - 4 radnych, po jednym: #21-300 i Radzyńskie Porozumienie Samorządowe. W radzie nie będzie żadnego radnego z RaSiL oraz Radzyńskiego Forum Samorządowego.

Anna Wasak

Miasto pozyskało ponad 23 mln zł środków zewnętrznych

W kadencji 2014-2018 Miasto Radzyń Podlaski pozyskało 23 mln 316 tys. zł środków zewnętrznych, w tym 14 mln 241 tys. zł z Unii Europejskiej oraz ok. 9 mln 75 tys. zł z Budżetu Państwa. Ze środków unijnych ponad 9,6 mln zł to pieniądze pozyskane na tzw. projekty twarde (inwestycje), a pozostałe ponad 4,6 mln zł - na projekty miękkie (społeczne, edukacyjne itp.). Na kolejne 10 mln zł został przygotowany projekt. Przygotowywaniem projektów zajmują się profesjonalne firmy.

Inwestycje:

- 3,5 mln zł na kapitalny remont Stacji Uzdatniania Wody.
- 4,2 mln zł projekt „Słoneczna Alternatywa” - solary + fotowoltaika to 459 instalacji.
- 905 tys. zł projekt „Czysta Energia w Powiecie Radzyńskim” w Radzynie - 150 instalacji solarnych.
- 1,002 mln zł na rewitalizację par-

- ku
- 180 tys. zł na skatepark

Projekty społeczne, edukacyjne, związane z rynkiem pracy:

- 840 tys. zł na Klub Seniora.
- 1,5 mln zł - projekt „Akcja? Aktywizacja!”
- 847 tys. zł - projekt „Świetlica na miarę XXI w.”
- 875 tys. zł - projekt „Akademia Kompetencji Kluczowych II”
- 392 tys. zł - projekt „Ja też chodzę do przedszkola”

Z Budżetu Państwa pozyskałiśmy:

- 2 mln zł na renowację pałacu
- około 400 tys. zł na dokończenie budowy ul. Łąkowej
- 4 mln zł na przebudowę ul. Sitkowskiego, ul. Błogosławionych Męczenników Podlaskich i część ul. Podlaskiej.
- 1,5 mln zł na budowę hali Sportowej przy Szkole Podstawowej nr 1.
- 1 mln zł na budowę mieszkań socjalnych.

- 175 tys. zł na rewitalizację parku

Ponadto przygotowany został wniosek na 10 mln zł, którego losy jeszcze nie zostały ostatecznie rozstrzygnięte. Przypomnijmy, że chodzi o projekt „Rokoko na Nowo - rewitalizacja centrum Radzyna Podlaskiego”, odrzucony przez Urząd Marszałkowski. Wniosek o pozyskanie środków unijnych przygotowywał profesjonalny zespół doradców z Lublina. Twierdzą oni, że po raz pierwszy w swojej 20-letniej karierze zobaczyli, jak polityczne działania PSL-u prowadzą do „utrącenia” bardzo dobrze przygotowanego wniosku. - Są to działania wymierzone przeciwko całemu środowisku radzyńskiemu - twierdzi burmistrz Radzyna Jerzy Rębek. - W związku z powyższym zarzucanie mi nieprofesjonalizmu czy wręcz nieudolności w przygotowywaniu wniosków o dotacje to nadużycie i kłamstwo. Miasto Radzyń Podlaski złożyło protest do Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie. AW

Wiceminister Sprawiedliwości z wizytą w Radzynie

Wiceminister Sprawiedliwości Michał Wójcik odwiedził Radzyń i spotkał się z burmistrzem Jerzym Rębkiem. 15 października krótką wizytę w naszym mieście minister złożył na zaproszenie pośta Marcina Duszka.

Wizyta stała się okazją do zaprezentowania Wiceministrowi naszej

„perły rokoka” - Pałacu Potockich - jego europejskich walorów architektonicznych i związanych z nim wydarzeń historycznych. Przedstawione zostały również plany zagospodarowania zabytku oraz trudności z pozyskaniem funduszy na rewitalizację.

AW

Otwarcie i poświęcenie bloku z 32 mieszkaniami socjalnymi

Oficjalne otwarcie i poświęcenie budynku z 32 mieszkaniami socjalnymi przy ulicy Budowlanych odbyło się w piątek 12 października. Mieszkania są już praktycznie zasiedlone. Burmistrz Jerzy Rębek witając gości przybyłych na oficjalne otwarcie i podkreślił, że realizacja inwestycji nie byłaby możliwa, gdyby nie rządowy program wsparcia budownictwa oraz bezzwrotna dotacja pozyskana z Banku Gospodarstwa Krajowego. - Nasza radość sięga zenitu - powiedziała mieszkanka bloku.

W dawnym biurowcu powstały lokale o powierzchni 20,6 - 32,2 m². Łączna powierzchnia mieszkań to ok. 960 m². Są wśród nich mieszkania 1- i 2-pokojowe, do każdego przypisana jest komórka lokatorska. 3 mieszkania dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Lokale są wprawdzie niewielkie, ale zostały wykończone tak, by można się było od razu do nich wprowadzić; każde wyposażone jest w kuchenkę gazową, ma też zainstalowany indywidualny piecyk gazowy, każde ma łazienkę z prysznicem, jest wentylowane. Koszt przedsięwzięcia wyniósł 1 984 776,47 zł, z czego prawie 45% (893 144,91 zł) to dotacja z Funduszu Dopłat Mieszkania Banku Gospodarstwa Krajowego.

Resztę - 1 029 tys. zł dołożyło Miasto. - To oznacza, że koszt 1 m² mieszkania dla Miasta wyniósł ok. 960 zł. Łącznie z wartością budynku koszt jednego metra kwadratowego to mniej niż 2200 zł - informował burmistrz Jerzy Rębek.

- Biorąc pod uwagę ceny, jakie są na rynku, to imponujący wynik - podkreślił Paweł Karpiński, przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego i dodał, że BGK aktywnie wspiera budownictwo

socjalne i komunalne w Polsce: - Łącznie przyznaliśmy dofinansowanie w wysokości 1 mld zł, do 26 tys. lokali i miejsc noclegowych w Polsce. W Radzynie jest to pierwsza inwestycja, mam nadzieję, że będą kolejne - we współpracy z BGK.

- Gratuluję Burmistrzowi zakończenia projektu bardzo potrzebnego miastu - mówił senator Grzegorz Bierecki. - Pan Burmistrz ma wielki talent do wyszukiwania programów, które skutecznie realizuje. Czekamy na więcej, bo są kolejne programy rządowe dostępne dla takich miast jak Radzyń. Jestem w stałym kontakcie z Miastem, będziemy wspierać Pana Burmistrza.

Mieszkańcom życzył, „żeby się dobrze mieszkalo w tych pięknych mieszkaniach”.

Obiekt poświęcił proboszcz parafii pw. Świętej Trójcy Krzysztof Pawelec. Wstęgi przecinali zaangażowani w realizację inwestycji, zaproszeni goście oraz przedstawiciele mieszkańców.

O standardzie mieszkań mogli się przekonać uczestnicy uroczystości, zwiedzając blok, w tym jedno niezasiedlone mieszkanie.

Dyrektor Zakładu Gospodarki Lokalowej Marek Niewęglowski podkreślił, że w trakcie zasie-

dlania wzrosło zainteresowanie mieszkaniami. - Oczekujący na mieszkanie nie dowierzali, że lokale będą wykończone w tak wysokim standardzie. W mieszkaniach jest stolarka drzwiowa i okienna, aktywny system wentylacji, każdy lokal ma nie tylko

osobną łazienkę, ale też kociołek gazowy z regulacją, co nie tylko zapewni komfort cieplny, ale także możliwość regulowania opłat za ogrzewanie.

W uroczystości uczestniczyli: senator RP Grzegorz Bierecki, proboszcz parafii Świętej Trój-

cy - ks. Krzysztof Pawelec, burmistrz Miasta Radzyń Podlaski Jerzy Rębek, przewodniczący Rady Miasta Adam Adamski, radni, kierownicy jednostek, prezes PEC Jerzy Woźniak, prezes PUK Sławomir Sałata, dyrektor ZGL Marek Niewęglowski, wykonawca inwestycji Andrzej Tarkowski, pracownicy Wydziału Rozwoju Gospodarczego UM z naczelnikiem Janem Gryczonem oraz mieszkańcy budynku.

Swymi wrażeniami podzieliła się z nami mieszkanka bloku - pani Jolanta Sobińska: - Radość sięga zenitu. Wiele lat się czekało na własny kąt, a teraz on jest. I to w wysokim standardzie. Chcę podziękować panu Burmistrzowi - to szlachetny, prawy człowiek, oraz panu dyrektorowi ZGL-u Markowi Niewęglowskiemu. To ludzie o wielkich sercach, ich drzwi zawsze stały otworem przed petentem, można było liczyć na ich wsparcie.

Czynsz za mieszkanie wynosi 100-120 zł (zależnie od metrażu) plus media.

Wśród lokatorów są rodziny przesiedlone z budynku przy ul. Parkowej 3 (10 rodzin), z ul. Zamkowej 2 (3 rodziny) oraz z Warszawskiej 5A (2 rodziny).

Inwestycje Miasta w kadencji 2014-2018

Kanalizacja:

ul. Polna – 501 196 zł
 Łąkowa – 354 123 zł
 Budowlanych – 71 051
 Brzostówiecka – 352 806 zł
 Męczenników Podlaskich - 63 548 zł
 Lisowskiego - 124 245 zł
 Jagiellończyka - 326 890 zł
 Płudzińska (kanalizacja deszczowa) – 57 114 zł
 separator na kolektorze deszczowym ul. Krysińskiego – 75 663 zł
 odwodnienie os. Zgoda – 7 380 zł

Wodociągi (PUK):

Lipińskiego
 Broniewskiego
 Konopnickiej
 Żeromskiego
 Tysiąclecia
 os. Zgoda:
 Norwida, Przesmyckiego, Witkiewicza
 os. Bulwary
 ul. Budowlanych

Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody (PUK, 3,5 mln zł środków zewnętrznych).

Montaż czwartego pieca w

Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej.

Ciągi komunikacyjne zbudowane i przebudowane

Chodniki:

ul. Powstania Styczniowego – 45 142zł
 ul. Baczyńskiego Lisowskiego – 34 708 zł
 ul. Matejki - 14 387 zł

ul. Truskawkowa – 40 733 zł
 ul. Wybickiego – 56 118 zł
 dojsće do Gimnazjum nr 2 ul. Sitkowskiego – 17 487 zł
 ul. Parkowa – 100 947 zł
 ul. Partyzantów – 49 980 zł
 ul. Chmielowskiego z zatoką postojową – 31 538 zł
 ul. Warszawska – 102 664 zł
 ciąg pieszy ul. Słowackiego -Wisznicka - 19 998 zł
 ul. Wisznicka (ciąg pieszo-jezdny) - 207 570 zł
 przejście od ul. Wyszyńskiego do ul. Jagiellończyka z parkingiem – 152 858 zł
 Chełmońskiego - 10 035 zł
 Wieniawskiego - 35 618 zł

Ulice

ul. Płudzińska – 274 574 zł
 ul. Nadwitnie – 128 958 zł
 ul. Łąkowa – 799420 zł + III etap – 79 981 zł
 ul. Lendzinek I – 342 849 zł
 ul. Podlaska (w ramach BO) 101 380 zł
 ul. Bulwary 10 - 93 199 zł
 przebudowa drogi powiatowej Sitkowskiego - 52 336 zł + dotacja dla powiatu 965 241 zł

Zatoki postojowe, parkingi

ul. Wyszyńskiego – 33 290 zł
 ul. Warszawskiej – 29 996 zł
 Wybickiego – 32 419 zł

Szkoły, przedszkola, obiekty sportowe

- hala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1- w trakcie realizacji całkowita wartość 5 779 743 zł, , wykonano 1 884 727 zł
 - sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej nr 2 (ul. Chmielowskiego) – 2 735 684 zł
 - przebudowa budynku Przedszkola Miejskiego przy ul. Chmielowskiego 8 – 79 943 zł

- modernizacja budynku Przedszkola Miejskiego przy ul. Armii Krajowej 12 – 82 798 zł
- modernizacja budynku przedszkola przy ul. Reja - 38 755 zł
- trybuny dla kibiców na stadionie miejskim – 109 600 zł
- projekty i wniosek na dofinansowanie skateparku i siłowni na świeżym powietrzu – w trakcie realizacji (21 131 zł)

Mieszkania socjalne

- blok z 32 mieszkaniami ul. Bu-

- dowlanych 1 984 766 zł
- termomodernizacja budynku ul. Brzostowiecka 2 – 88 600 zł

Pałac

- konserwacja kamiennych kompozycji (na bramie wschodniej i zachodniej, na skrzydle wschodnim, na skrzydle zachodnim, znad alkierza w części zachodniej korpusu głównego) - 496 865 zł
- remont elewacji skrzydła zachodniego – 2 024 765 zł

- wieży bramnej skrzydła zachodniego - 639 666 zł
- remont elewacji pawilonu południowego w skrzydle wschodnim Pałacu - 321 494 zł
- wymiana części okien w pałacu
- konserwacja Żelaznej Bramy oraz dwóch kamiennych kompozycji rzeźbiarskich - 77 490 zł

Opracowane projekty:

- "Rokoko na Nowo – rewitalizacja centrum Radzyna Podlaskiego" - w tym korpusu głównego

- Pałacu Potockich 214 844 zł
- rewitalizacji parku w zespole pałacowo-parkowym - 64 990 zł
- rewitalizacji dziedzińca honorowego Pałacu Potockich – w opracowaniu
- rewitalizacji Oranżerii – w opracowaniu

Wykup gruntów

- od SM "SPOMLEK" - drogi bocznej od Zabielskiej - 78 243 zł
- od Wspólnoty Gruntowej: pod ul. Lendzinek I i Lendzinek II, część Truskawkowej – 228 931 zł
- Od Lasów Państwowych: pod Porzeczkową i poszerzenie Morelowej - 83 443 zł
- pod ulicę: Łąkową – 20 100 zł
- przy DK 19 pod ulicę Przemysłową – 125 456 zł
- Polna – 1 220 zł
- drogi dojazdowe przy ul. Warszawskiej – 82 287 zł
- nabycie nieruchomości od powiatu przy ul. Dąbrowskiego - 19 136 zł
- pod ulicę boczną ul. Chmielowskiego 84 210 zł

Monitoring

- ul. Warszawska i pl. Potockiego – 24 800 zł
- Pałacu Potockich – 42 900 zł
- przebudowa monitoringu przy ścieżce rowerowej – 24 871 zł

Place zabaw

- Bulwary - 90 331zł
- ul. Warszawska - 143 628 zł
- modernizacja przy Szkole Podstawowej nr 1 - 31 322 zł
- modernizacja przy Szkole Podstawowej nr 2 – ul. Chmielowskiego - 109 470 zł

Salary i fotowoltaika

- "Czysta Energia w Powiecie Radzyńskim" - 150 solarów w Radzynie
- Słoneczna Alternatywa dla Radzyna Podlaskiego 381 solarów i 78 instalacji fotowoltaicznych – 6 163 998 zł

Inne

- Ulepszenie Targowiska miejskiego (Targowa 2) – 89 986 zł
- Urządzenie targowiska zwierząt – 95 134 zł
- Przebudowa oświetlenia ścieżki rowerowej
- Skwer 1050-lecia Chrztu Polski- 89 369 zł
- Parkometr – 19 434 zł

Uzyskanie decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (po ponad 50 latach starań) w kwestii określenia granicy zabytku.

Przygotowanie planu zagospodarowania przestrzennego miasta.

Podziękowania za VII kadencję samorządu

Na ostatniej przed wyborami, LIII nadzwyczajnej sesji Radni Rady Miasta usłyszeli słowa podziękowań za pracę w VII kadencji. Wyrazy uznania i wdzięczności za pracę w latach 2014-18 skierowano również do Burmistrza Jerzego Rębka.

- Dziękuję za wkład pracy w mijającej kadencji radnym, burmistrzowi, pani skarbnik, pracownikom Urzędu Miasta, kierownikom jednostek - którzy wykonywali uchwały Rady Miasta, budżet i projekty przygotowane przez Burmistrza Miasta - mówi przewodniczący Rady Adam Adamski.

Każdy radny otrzymał pamiątkowy album „Droga do niepodległości Polski” oraz okolicznościowy adres ze słowami podziękowania za wkład pracy w mijającej kadencji.

„... składamy gorące podzięko-

wania za aktywność, własną pracę na rzecz naszego miasta oraz jego mieszkańców. Pragniemy zapewnić, że wszystko, co stanowi dorobek VII kadencji samorządu Radzyna, nie byłoby możliwe bez Pana /Pani zaangażowania jako radnego Rady Miasta” - czytamy w adresie, podpisanym przez Burmistrza Jerzego Rębka i Przewodniczącego RM Adama Adamskiego.

- Współpraca z przewodniczącym Rady Miasta Adamem Adamskim była przyjemnością - mówił z kolei burmistrz Jerzy Rębek i dziękował mu za to, że

swą służbę pełnił zdecydowanie i z pełną kulturą.

- Pan Burmistrz podołał trudnym początkom związanym ze stanem finansów na początku kadencji i na ile to było możliwe, realizował wnioski i prośby mieszkańców - wspominał Adam Adamski. - Dziękuję za zaangażowanie, realizację inwestycji, sprawne, bez zakłóceń działanie Urzędu Miasta, za pomysły, inicjatywy zrealizowane dla dobra mieszkańców. Pana postawa jako samorządowca, posła na sejm, jako burmistrza świetnie wpisuje się w życiorys, które pracowały dla dobra Ojczyzny - mówił Przewodniczący wręczając burmistrzowi Jerzemu Rębkowi album „Droga do niepodległości Polski”.

Radny Jacek Piekutowski, podsumowując kadencję powiedział: - Było różnie, ale dzisiaj mamy poczucie dobrze spełnionego obowiązku. Nie był to ła-

tny okres, ta kadencja była dość trudna, ale dla miasta coś zostało zrobione, myślę, że mamy prawo mieć satysfakcję z tej kadencji.

Jakub Jakubowski wyraził wdzięczność „za możliwość współpracy, współtworzenia tych wielu dzieł „dobra wspólnego”, jakie wspólnie tworzyliśmy”. W sposób szczególny dziękował swoim najbliższym współpracownikom - Bożenie Lecyk, Markowi Zawadzie i Dariuszowi Bilskiemu.

Waldemar Panasiuk - obecnym na sali i pracownikom Urzędu Miasta za serdeczność, z jaką się spotykał z ich strony na co dzień, Adamowi Adamskiemu za wprowadzenie w pracę samorządu, burmistrzowi - za życzliwość, zrealizowane i realizowane wnioski, otwartość dla interesantów, a członkom Komisji Rozwoju Gosp. Miasta, której przewodniczył - za kulturę, która cechowała wszystkie spotkania. Słowa podziękowania do prowadzącej Biuro Rady

Miasta Moniki Leszak skierował radny Krzysztof Wołowik. Adam Adamski dziękował dziennikarzom: - Jesteście okiem społeczeństwa, dzięki waszej obecności na sesjach, relacjom mieszkańcy Radzyna mogli się zapoznawać z pracą samorządu oraz urzędu - wspominał też o dziennikarzach pracujących w Urzędzie Miasta, którzy w imieniu samorządu przekazywali informacje.

Na zakończenie głos zabrał Kazimierz Domański, który dziękował radnym pracę, żywą dyskusję, wrażliwość, podkreślał, że opozycja jest potrzebna, a następnie zwrócił się do burmistrza: - Niech mi będzie wolno podziękować burmistrzowi za wysiłek, wkład pracy, serce, za to wszystko, co uczynił i życzę, żeby w przyszłej kadencji jeszcze pozytywnie dla miasta działał - mówił K. Domański.

Anna Wasak

Amerykańscy przedsiębiorcy w Radzynie

Grupa Amerykanów ze stanu Wisconsin i Illinois - uczestników Kongresu Amerykańskiego odbywającego się w Lublinie odwiedziła w sobotę 13 października Radzyń Podlaski. Goście zza oceanu zwiedzili Spółdzielczą Mleczarnię SPOMLEK oraz obejrżeli Pałac Potockich.

- Jest to dla nas wyjątkowa okazja do zaprezentowania naszego miasta, mam nadzieję, że zainteresowaliśmy nim naszych gości - zarówno wzorcowym zakładem przemysłowym jak i zabytkami - skomentował burmistrz Jerzy Rębek, który przyjmował amerykańskich przedsiębiorców w Radzynie.

Odwiedziny Radzyna to jeden z punktów programu Kongresu Polsko-Amerykańskiego „100 lat wspólnego dziedzictwa”, który zorganizowany został przez Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jan Pawła II w Lublinie oraz Wojewodę Lubelskiego. Patronatem honorowym wydarzenie objął prezydent Andrzej Duda.

- Spotkanie ma dwie płaszczyzny: uhonorowanie 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Nieodle-

głości oraz nawiązanie kontaktów biznesowych - wyjaśnia Joanna Frączek (rodem z Czemiernik, pracuje w Milwaukee w stanie Wisconsin) inicjatorka spotkania. Wśród gości kongresu znaleźli się biznesmeni, senator i przedstawiciele posłów stanowych, którzy mają powiązania z różnymi komisjami i branżami przemysłu. - Mamy tutaj przedstawicieli biznesu, mamy legislatorów, którzy chcą zbudować nowe szanse na wymianę myśli, na wymianę pieniędzy i tego oczekują. Mam nadzieję, że kongres zaowocuje wymierną, konkretną współpracą - dodaje Joanna Frączek.

Anna Wasak

Intensywne prace przy modernizacji kotła o mocy 2,5 MW

W Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim prowadzona jest - zgodnie z harmonogramem - modernizacja kotła wodnego nr 4 na ściany szczelne opalanego węglem. Będzie to kocioł o mocy 2,5 MW, czyli najmniejszy spośród istniejących w ciepłowni. Celem tej inwestycji jest zapewnienie najbardziej ekonomicznej pracy szczególnie poza sezonem grzewczym, uzyskanie wyższej sprawności oraz zwiększenie możliwości pozyskiwania nowych odbiorców ciepła.

Po pracach przygotowawczych polegających na usunięciu zużytych elementów starego kotła, posadowiono nowy ruszt. Obecnie trwają prace nad osadzaniem zasadniczych części tzn. ekranów wykonanych w technologii ścian szczelnych, ekonomizera i elementów wiążących. Odbywa się to przy pomocy wysokiego dźwigu, który wprowadza elementy kotła przez dach ciepłowni. Następnie przyjdzie kolej na nową instalację powietrza wtórnego, kanały spalin, rurociągi przykotłowe wraz z armaturą zaporową, zwrotną i zabezpieczającą, automatykę, pomosty obsługi itp. Równoległe wykonywana jest instalacja odpylania.

Całość ma być gotowa na dzień 12 grudnia 2018 r.

Pragniemy poinformować, że Przedsiębiorstwo na początku br. złożyło wniosek o dotację do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na inwestycję pod nazwą „Modernizacja istniejącego systemu ciepłowniczego w celu zwiększenia jego efektywności - budowa elektrociepłowni gazowej w Radzynie Podlaskim”. Projekt zakłada zainstalowanie dwóch silników gazowych kogeneracyjnych. Po zrealizowaniu tego zadania PEC Sp. z o. o. stałby się elektrociepłownią. Wniosek już w kwietniu br. przeszedł ocenę formalną, a - jak zostaliśmy poinformowani - ocena merytoryczna nastąpi w końcu października lub na początku listopada. Dotacja unijna opiewa na kwotę 3,57 mln zł. Gdyby inwestycja stała się fak-

tem, to przyniosłaby efekt w postaci zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o ok. 7000 t/rok oraz obniżyłby się poziom spalania miazgi węglowej o ok. 2000 t. Energia elektryczna produkowana byłaby na własne potrzeby, a nadmiar sprzedawany byłby do sieci energetycznej. Ciepłownia nasza wzbliżyłaby się na wyższy pułap technologiczny. Jednak żeby to osiągnąć, należy zabezpieczyć finansowanie reszty poza dotacją, a to nie jest takie łatwe ze względu na trudności w wypracowywaniu zysków, które zapewniłyby dodatkowe środki bez nadmiernych obciążeń naszych odbiorców.

Jak widać PEC Sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim ma ambitne plany, które przy sprzyjających warunkach są możliwe do zrealizowania.

Prezes PEC Jerzy Woźniak

„Są miejsca, czasy i ludzie, o których się nie zapomina” – stulecie Jedyнки

Podwójny jubileusz: dwustu lat tradycji edukacyjnej w naszym mieście i stu lat funkcjonowania najstarszej tutejszej placówki oświatowej - Szkoły Podstawowej nr 1 w Radzynie Podlaskim obchodzony był 16 października.

Uroczystość stała się prawdziwym świętem wszystkich, którzy tworzyli przeszłość i kreują teraźniejszość szkoły. Dla absolwentów, uczniów, rodziców, byłych i obecnych pracowników oraz przyjaciół była to niepowtarzalna okazja do wielu wzruszających wspomnień i refleksji nad jej dniem dzisiejszym.

Obchody rozpoczęto Mszą świętą koncelebrowaną w kościele Trójcy Świętej. Eucharystii przewodniczył Kanclerz Kurii Biskupiej w Siedlcach ksiądz Jan Babik, homilię wygłosił absolwent naszej szkoły ks. dr Jacek Golbiak. Liturgię sprawowali: ks. proboszcz Krzysztof Pawelec, ks. prałat Kazimierz Musiej, ks. Jakub Charczuk – były katecheta Jedyнки oraz ks. płk. Sławomir Niewęglowski.

- Dzisiaj nasza parafia w sposób szczególnie przepelniona jest historią i pamięcią, ponieważ Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bohaterów Powstania Styczniowego obchodzi swoje piękne święto. Zgromadziliśmy się tutaj, aby dziękować za 100-lecie istnienia placówki. Dyrekcja wraz z całą społecznością szkolną pragnie podziękować Bogu za przeszłość oraz prosić o Boże błogosławieństwo na przyszłość – mówił na wstępie proboszcz parafii ks. Krzysztof Pawelec.

Po eucharystii zaproszono wszystkich zgromadzonych na pierwszą część uroczystości szkolnej - odsłonięcie i poświęcenie tablicy jubileuszowej umieszczonej na szkolnej „Ścianie Pamięci” z napisem: „W 100 ROCZNICĘ POWSTANIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 IM. BOHATERÓW POWSTANIA STYCZNIOWEGO W RA-

DZYNIU PODLASKIM TYM, KTÓRZY JĄ TWORZYLI, W NIEJ PRACOWALI I TU ZDOBYWALI WIEDZĘ”. Odsłonięcia memoriału dokonali: Eugeniusz Pelak – lubelski wicekurator oświaty, Bożena Płatek – dyrektor szkoły, Jerzy Rębek – burmistrz miasta, Robert Gmitruczuk – wicewojewoda lubelski, Małgorzata Mikitiuk – przewodnicząca Rady Rodziców, ksiądz Krzysztof Pawelec oraz uczennica kl. VIII a Julia Kowalska. Finałem tej części uroczystości był krótki montaż słowno-muzyczny w wykonaniu uczniów klasy Va i Vc.

W sali gimnastycznej dyrektor Bożena Płatek przypomniała historię radzyńskiej oświaty, odnosząc się do bohaterskich oraz najwybitniejszych jej uczestników. Podkreśliła, że obchodzony jubileusz szkoły jest najlepszą okazją do przywołania pamięci o zdarzeniach i ludziach współtworzących tradycję, której jesteśmy spadkobiercami. Z wielkim sentymentem wspominała kadrę kierowniczą, nauczycieli i wszystkich pracowników, którzy kształtowali wizerunek naszej szkoły, oddali jej swój entuzjazm, wiedzę i serce. Wyraziła głęboką wdzięczność wszystkim swoim poprzednikom, którzy przyczynili się do rozwoju placówki: Stanisławowi Jarmułowi, Andrzejowi Kotyle, Jadwidze Wójcik, Marianowi Marciniukowi i Danucie Bukryj-Pałkce, wicedyrektorom – Józefie Szabrańskiej, Janinie Osuch, Henrykowi Kapczukowi, Barbarze Michalak i Agnieszce Teresie Lipce. Złożyła życzenia wszystkim obecnym i emerytowanym pracownikom szkoły, uczniom oraz ich

rodzicom podkreślając: - W szkole najważniejszy zawsze jest uczeń, jej duszą jest nauczyciel, wsparciem – rodzice, a dumą absolwenci.

Przepiękny i bogaty w treści program wykonany z ogromnym zaangażowaniem przez uczniów klas VIIIc, VIIIb, VIa, IVa i IIb pod tytułem „Łączy nas tradycja” wzbudził aplauz widowni. Prawdziwy spektakl opracowany i przygotowany przez Mirosławę Pałasz i Barbarę Ejsmont zawierał historyczną narrację, taniec, pokaz multimedialny, recytacje utworów poetyckich oraz pieśni w wykonaniu chóru szkolnego i solistów.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, za podejmowanie inicjatyw rozwijających zainteresowania i postawy uczniów nagrody burmistrza otrzymali: Jarosław Szabrański i Waldemar Pietroń.

Na koniec dyrektor Bożena Płatek i burmistrz Jerzy Rębek w asyście przewodniczącego Rady Miasta Adama Adamskiego wręczyli dyplomy i nagrody laureatom konkursów jubileuszowych stanowiących podsumowanie działań projektu edukacyjno-wychowawczego „Są miejsca, czasy i ludzie o których się nie zapomina. 100-lecie Szkoły Podstawowej nr 1 w Radzynie Podlaskim, 200-lecie edukacji”.

Nagrody i dyplomy za I miejsca: w konkursie na logo szkoły – Aleksandrze Gmur, w konkursie plastycznym pt. „Są miejsca, czasy i ludzie o których się nie zapomina” w kategorii klas I – III – Zuzannie Siemionek, w kategorii klas IV –

VII – Szymonowi Głębockiemu. W konkursie poetyckim „Szkoła to nie tylko mury” w kategorii klas młodszych wyróżniono Aleksandrę Obrębską, zaś w kategorii klas IV – VII – Annę Zajac, Alicję Kniaziewicz i Filipa Skwarę. W konkursie „Moja szkoła we wspomnieniach rodziców, dziadków, sąsiadów” nagrodzono Jagodę Kiewel w kategorii klas młodszych i Agnieszkę Szczygieł w kategorii klas IV – VII. Konkurs plastyczny „Nasza szkoła dawniej i dzisiaj” wygrały Wiktoria Reszko i Gabriela Niewiadomska w kategorii klas I – III oraz Magdalena Romanowska w kategorii klas IV – VII.

Przemawiali: Eugeniusz Pelak, Robert Gmitruczuk, reprezentujący marszałka województwa lubelskiego Sławomira Sosnowskiego Tadeusz Sławewski, starosta radzyński Lucjan Kotwica, burmistrz Miasta Radzyna Podlaski Jerzy Rębek, przewodniczący Rady Miasta Adam Adamski, Andrzej Kotyła oraz emerytowana nauczycielka Janina Świder. - Jestem wdzięczny nauczycielom - tym byłym i obecnym, że w tak piękny sposób wychowują pokolenia dzieci i młodzieży, które są przyszłością narodu – mówił burmistrz Jerzy Rębek, który na wstępie podkreślił, że jest absolwentem „Jedyнки”.

Dyrektor szkoły przyjęła wiele adresów gratulacyjnych i okolicznościowe upominki także ze strony szefów radzyńskich placówek.

Wszyscy goście oraz czynni i emerytowani pracownicy szkoły z okazji Jubileuszu otrzymali książkę autorstwa byłego dyrektora szkoły Andrzeja Kotyły pt. „Jedyńska – szkoła z tradycjami. Rys historyczny Szkoły Podstawowej nr 1 w Radzynie Podlaskim”. Uczestników uroczystości zainteresowały też ekspozycje zgromadzone na wystawie okolicznościowej – kroniki szkolne w oryginale i w formie prezentacji multimedialnej, dokumenty oraz pamiątki obrazujące dorobek placówki.

Zdarzenie to, zorganizowane w roku stulecia Niepodległości, przygotowane ogromnym wielomiesięcznym wysiłkiem komitetu organizacyjnego pod przewodnictwem Bożeny Wojtaś, a zainicjowane jeszcze przez poprzednią dyrektor Danutę Bukryj-Pałkę przejdzie do annałów szkoły i miasta jako ważny moment w rozwoju radzyńskiej „alma mater”, budujący jej dalszą pomyślność, a także wzmacniający jej siłę do patriotycznego i obywatelskiego wychowania.

Teresa Łukaszczyk

„Pamiętajmy o tych, którzy swoje życie oddali w imię naszej wolności”

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej oraz 100. rocznicy utworzenia Szkoły Podstawowej nr 1 dyrekcja wraz z zaproszonymi gośćmi odsłoniła pamiątkową tablicę, poświęconą pamięci nauczycieli tutejszej szkoły pomordowanych w latach 1939-1944.

W krótkim, ale obfitującym w wiele ważnych słów spotkaniu,

uczestniczyła także pani Ewa Orluk, synowa Feliksa Orluka, nauczyciela Szkoły Podstawowej nr 1, którego nazwisko widnieje na pamiątkowej tablicy. W spotkaniu wzięła udział także pani Maria Kojtych, nauczycielka historii z tej szkoły, która przez wiele lat pokolenia radzyniaków uczyła historii.

- Jestem wzruszony, że mogę

uczestniczyć w wydarzeniu upamiętniającym bohaterów tej szkoły, którzy zginęli z rąk niemieckich najeźdźców – mówił burmistrz Jerzy Rębek. - Oddali oni swoje życie w imię wolności, bo zamysłem okupanta niemieckiego, a później sowieckiego była likwidacja naszego kraju, polskości, języka polskiego. To dzięki tym ludziom, którzy ponieśli najwyższą ofiarę, możemy dzisiaj być i uczyć się w polskiej szkole. Pięknie dziękuję pani dyrektor Bożenie Płatek za to wydarzenie.

Naszym obowiązkiem jest dbać o historię i pamięć ludzi, którzy swoje życie oddali w imię naszej wolności

Do odsłonięcia pamiątkowej tablicy, która została przytwierdzona do odkrytej z tynku 100-letniej oryginalnej ściany, poproszono: panią Ewę Orluk, panią Marię Kojtych, harcerkę oraz burmistrza miasta Jerzego Rębka.

Zwienieczeniem tego wydarzenia był montaż słowno-muzyczny zaprezentowany przez uczniów.

KN

„Dziękujemy Wam za trud, jaki podejmujecie”

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej burmistrz miasta Jerzy Rębek uczestniczył w specjalnie przygotowanych uroczystościach, podczas których nie brakowało ciepłych słów skierowanych do nauczycieli oraz pracowników administracji.

- Edukacja to wielka wartość, to dobro wspólne, które Wy, Drodzy Państwo jako nauczyciele urzeczywistnacie swoją ciężką pracą. O pracy nauczyciela mówi się różnie, że to misja, posłannictwo, powołanie... Każdego dnia przekazujecie wiedzę, prowadzicie uczniów tymi nieznanymi dla nich ścieżkami, ale wszystko to po to, aby ich przyszłość była lepsza. W imieniu swoim jak i rodziców, dziękuję Wam za to – mówiła na wstępie dyrektor Gimnazjum nr 2 Bożena Marcinkowska.

Słowa uznania dla pracy nauczycieli jak i pozostałych pracowników szkoły wyraził także burmistrz. - W tym szczególnym dniu chciałbym najpierw pogratulować efektów waszej pracy, które widać gołym okiem, gdy się tylko przekroczy progi szkoły. Życzę wam zwykłego ludzkiego pokoju, niech towarzyszy on wam każdego dnia. Dziękuję za trud, jaki podejmujecie, by powierzone

wam dzieci i młodzież ukształtować na ludzi mądrych, odpowiedzialnych i wrażliwych. Życzę również, by wasza praca, przynosiła wam jak najwięcej radości.

Po przemówieniach wręczono nagrody przyznawane przez dyrektorów placówek oraz bur-

mistrza miasta. Spotkania zakończono przygotowanym przez młodzież montażem słowno-muzycznym, przez który wyrazili swoją wdzięczność dla nauczycieli oraz pracowników szkoły.

Karol Niewęgłowski

Życzenia Burmistrza Jerzego Rębka dla Nauczycieli w Dniu Edukacji Narodowej

Czcigodni Państwo! Nauczyciele, Wychowawcy, Pedagodzy, Pracownicy Oświaty!

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej pragnę złożyć Państwu wyrazy głębokiego szacunku i wdzięczności za Wasz wyjątkowy trud nad kształtowaniem umysłów i charakterów młodego pokolenia Polaków.

Czynię to w szczególnym roku, gdy świętujemy 100-lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę. Ale także – gdy obchodzimy lokalne jubileusze, ukazujące głęboką łączność naszego miasta z historią Polski. Są to: 550-lecie praw miejskich Radzyna, 200-lecie edukacji publicznej w Radzynie oraz 100-lecie Szkoły Podstawowej nr 1.

My, mieszkańcy królewskiego miasta Radzyna, mamy szczególnie powód do tego, by z dumą obchodzić Dzień Edukacji, usta-

nowiony w rocznicę powołania Komisji Edukacji Narodowej. Filarami reformy oświaty podjętej dla ocalenia Ojczyzny w II połowie XVIII i na początku XIX wieku byli związani z Radzynie Ignacy Potocki oraz Stanisław Kostka Potocki. Ich wysiłki przyczyniły się do stworzenia szkoły wychowującej pokolenia światłych, odpowiedzialnych, miłujących Ojczyznę Polaków, bohaterów, naukowców, poetów i pisarzy, którzy przez czasy niewoli w swej twórczości, walce i pracy przenieśli ideę polskości, poczucie tożsamości narodowej.

200 lat temu w Pałacu Potockich pierwszą publiczną szkołę założyła Anna z Zamoyskich Sapieżyna. 100 lat temu mieszkańcy Radzyna uznali, że założenie szkoły jest dla nich priorytetem na progu niepodległości.

Obecnie w Polsce wdrażana jest reforma edukacji; mamy na-

dzieję, że jej efektem będzie szkoła bardziej przyjazna zarówno dla uczniów i nauczycieli, dająca możliwości pełniejszego wykorzystania możliwości edukacyjnych, lepszego przygotowania do pełnienia ról społecznych i wypełniania obowiązków zawodowych.

Zapewniam, że samorząd Miasta zna Państwa problemy i stara się wyjść naprzeciw potrzebom, stworzyć Państwu jak najlepsze warunki pracy. Stąd m.in. budowa obiektów sportowych przy obydwu szkołach podstawowych w mieście.

Dziś życzę Państwu wiele satysfakcji z wykonywanej pracy, dumy z wychowanków, docenienia przez władze oświatowe i szczęścia w życiu osobistym.

Burmistrz Miasta
Radzyń Podlaski
Jerzy Rębek

W 34. rocznicę śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki

...aby owoce męczeństwa nie zostały zaprzepaszczone...

W 34. rocznicę męczeńskiej śmierci i wspomnienie bł. ks. Jerzego Popiełuszki w kościele Trójcy Świętej w Radzynie została odprawiona Msza św. w intencji Ojczyzny zamówiona przez NSZZ „Solidarność”. - Módlmy się, by owoce męczeńskiej śmierci nie były zaprzepaszczone, byśmy właściwie korzystali z wolności, kształtując w sobie postawę miłości wobec naszej Ojczyzny – wezwał na wstępie przewodniczący liturgii ks. kan. Krzysztof Pawelec.

W koncelebrze wzięli udział proboszcz parafii pw. Świętej Trójcy ks. kan. Krzysztof Pawelec oraz ks. kan. Henryk Prządka. Na uroczystość przybyli przedstawiciele NSZZ: „Solidarność” z przewodniczącym radzyńskich struktur Jerzym Bednarczykiem, samorządów – z burmistrzem Jerzym Rębkiem, przewodniczącym Rady Miasta Adamem Adamskim.

- Dzisiaj w sposób szczególny, w 100 rocznicę odzyskania niepodległości, wspominając ks. Jerzego Popiełuszkę, który oddał życie za Ojczyznę, módlmy się, by owoce męczeńskiej śmierci nie były zaprzepaszczone, byśmy właściwie korzystali z wolności, kształtując w sobie postawę miłości wobec naszej ojczyzny - zaznaczył na wstępie przewodniczący liturgii ks. Krzysztof Pawelec.

W homilii proboszcz parafii Świętej Trójcy odwołał się do słów Jezusa: „Nie bójcie się tego, co zabija ciało, a potem nic więcej uczynić nie mogą, bójcie się tego, co po zabiciu ma moc wtrącić do piekła” i ukazał trzy źródła mocy, które dają odwagę do wierności Bogu w trudnych doświadcze-

niach, łącznie z męczeństwem, jakiego doświadczył bł. ks. Jerzy Popiełuszko. Są to: otwarcie się na Bożą łaskę, na światło Bożego słowa i trwanie we wspólnocie. - Boża łaska jest mocniejsza od wszelkich pokus w naszym życiu. Światło Bożego słowa nie pozwoli, by ktoś nas omamił głoszonymi poglądami i podejściem do życia. Gdy żyjemy we wspólnocie - dla nas jest to wspólnota Kościoła - nie jesteśmy sami, idziemy razem, wzajemnie się umacniamy – mówił kaznodzieja. Przypomnił, że wielomilionowy ruch „Solidarność” zmienił rzeczywistość, co wówczas wydawało się niemożliwe.

Ks. Krzysztof zacytował słowa św. Jana Pawła II, które przytaczał bł. ks. Jerzy Popiełuszko w Bydgoszczy 34 lata temu „Tylko ten może zwyciężyć zło, kto sam jest bogaty w dobro.”

- Mamy świętych i błogosławionych, oni nas czegoś uczą, do czegoś zachęcają, w czymś są wzorem. Chcemy, by wzorem, przykładem w życiu, odwadze, w przewyżczeniu zła dobrem był dla wszystkich rodaków ks. Jerzy.

- A o jaką Polskę walczył ks. Jerzy- patron „Solidarność”? - o taką, w której rodziny są Bogiem silne, małżeństwa sakramentalne, gdzie Bóg jest obecny w życiu społecznym, gdzie panuje uczciwość, sprawiedliwość, wolność i dobre korzystanie z wolności, zgoda, jedność - za taką Polskę oddał życie ks. Jerzy. Musimy te treści mieć w naszych sercach, pamiętać o tym, to jest nasze zadanie.

Po zakończonej Mszy świętej delegacje złożyły wieńce i wiązanki kwiatów pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki, znajdującym się na placu kościelnym.

Anna Wasak

„Gaudeamus” na inaugurację Radzyńskiego UTW

Uroczystym „Gaudeamus” w wykonaniu Zespołu Wokalnego „Wrzos” rozpoczął nowy rok akademicki Radzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Wykładem inauguracyjnym poświęconym początkom naszego miasta słuchacze włączyli się w obchody 550-lecia praw miejskich Radzyna. Wydarzenie odbyło się 9 października w Radzyńskim Ośrodku Kultury.

Rektor uczelni Dariusz Gałań poinformował zebranych, że po 12 latach działalności pod szyldem Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, radzyńska jednostka przestała być filią i została zarejestrowana jako samodzielny - Radzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku.

- W Polsce jest już ponad 550 UTW – podkreślił Dariusz Gałań i dodał, że dzięki temu zmienia się wizerunek seniorów i postrzeganie osób starszych w społeczeństwie; innym aspektem jest współdziałanie seniorów z różnymi grupami wieko-

wymi – w tym przedszkolakami i uczniami. - W ramach współpracy z Gimnazjum nr 2 powstały takie projekty jak Most Pokoleń czy wydanie tomików z wierszami uczniów i seniorów. - Potrzeba jest nowej polityki senioralnej wobec starzenia się społeczeństwa – podkreślił rektor RUTW.

Starosta Radzyński Lucjan Kotwica poinformował o przyznaniu Dariuszowi Gałańowi tytułu Aktywny Senior oraz wygłosił mini wykład na temat negatywnych konsekwencji nadmiaru informacji. - Najlepsze dla naszego mózgu, najkorzystniejsze i najwartościowsze są te sytuacje, kiedy jest nuda, marazm, pusta, otwarta przestrzeń – mówił L. Kotwica do spragnionych nowej wiedzy i zdumionych zaskakującą puentą słuchaczy Radzyńskiego

Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Innego zdania byli zresztą kolejni mówcy.

- Niedawno rozmawiałem z kobietą, która powiedziała, że kiedy przeszła na emeryturę niemal nie przypłaciła zdrowiem z powodu utraty kontaktów z innymi ludźmi, braku dotychczasowych zajęć – mówił Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski Jerzy Rębek. - W utrzymaniu sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej seniorów pomocne są w tym takie inicjatywy jak Uniwersytet Trzeciego Wieku czy Kluby Seniora, gdzie można spotkać się z innymi, kontynuować aktywność, poznawanie świata. Teraz już dla dlatego, że musimy, ale że pragniemy się uczyć, bo to daje nam siłę do życia. - kontynuował wódz Radzyna.

- Trzeba aktywności. Działaj, ile możesz – mówił Tadeusz Sławewski - dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, który przekazał Uniwersytetowi książkę „Skarby Biblioteki Łopacińskiego” jako zaczątek biblioteki uniwersyteckiej. Znajdzie się dla niej miejsce w pomieszczeniu Pałacu Potockich, przekazany przez Burmistrza Jerzego Rębka na potrzeby RUTW -

zapewnił rektor Dariusz Gałań. Następnie słuchacze wysłuchali wykładu prof. dr. hab. Ryszarda Szczygła „Powstanie miasta Radzyń Podlaski”. Spotkanie zakończyły występy artystyczne młodzieży z Gimnazjum nr 2 w Radzynie.

Anna Wasak

Dzień Seniora w PZERI

Zawdzięczamy Wam wiele

Uroczyste spotkanie z okazji Dnia Seniora, zorganizowane przez Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Radzynie Podlaskim, odbyło się 20 października w sali konferencyjnej Pałacu Potockich.

Przybyli na nie członkowie PZERI z Radzyna i kół w Kąkolewnicy, Komarówce, Ulanie Majoracie, Czemiernikach, Borkach, Wołyniu oraz stowarzyszeń seniorskich: „Kormoran” i „Radzyńskie Wrzosi” oraz Radzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Gośćmi spotkania byli: proboszcz parafii pw. Świętej Trójcy ks. kan. Krzysztof Pawelec, burmistrz Radzyna Jerzy Rębek, starosta Lucjan Kotwica oraz wicestarosta Jan Gil, prezes PEC Jerzy Woźniak.

Spotkanie zainaugurował przewodniczący Związku Kazimierz Zdziebłowski: - Jesienne miesiące: październik i listopad to okres, kiedy trzykrotnie obchodzone są Dni Seniora: 1 października przypada Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, 20 października Europejski Dzień Seniora, a 20 listopada - Ogólnopolski Dzień Seniora. Wszystkie te daty mają wspólny cel – zmianę społecznego postrzegania osób starszych i podejmowanie działań w celu zapewnienia im godnych warunków życia, a są to: walka z wykluczeniem, ułatwienie dostępu do opieki medycznej i zapewnienie dostępu do życia kulturalnego i społecznego. Obecnie na świecie żyje ok. 600 mln osób powyżej 60 roku życia, demografowie przewidują że w 2050 będzie to ok. 2 mld, głównie w krajach rozwijających się, stąd potrzebne

są różne formy aktywizacji osób w podeszłym wieku: warsztaty, szkolenia, koła zainteresowań, które zapewnia seniorom rozwój i utrzymanie kondycji fizycznej – mówił prowadzący spotkanie przewodniczący Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Radzynie Panem Kazimierz Zdziebłowski.

Przewodniczący wręczył wyróżniającym się seniorom dyplomy i upominki.

Burmistrz Jerzy Rębek podkreślił, że aktywizacja seniorów to ważna działalność, bo pozwala osobom w starszym wieku na akceptację swego wieku i stanu zdrowia, daje poczucie satysfakcji, a dobry stan ducha pozytywnie wpływa również na kondycję fizyczną, daje siły i chęci do podejmowania nowych wyzwań. - Duża liczba zebranych świadczy o tym, że jest zapotrze-

bowanie na tego typu działalność. Cieszę się, że jest wola działania dla innych, na rzecz dobra wspólnego, gratuluję, że chcecie być ze sobą, by obdarzać się uśmiechem i życzliwością – mówił burmistrz Jerzy Rębek.

Ks. kan. Krzysztof Pawelec podkreślił rolę osób starszych w Kościele. - Jesteście ważną częścią Kościoła. Zawdzięczamy wam wiele - osoby starsze swe modlitwy, cierpienia, samotność potrafią ofiarować w dobrych, szlachetnych intencjach.

Biblijnie jesteście najwartościowszą grupą - w Starym Testamencie po rady chodziło się do starszych, którzy mieli mądrość zaczerpniętą z życia, wyznaczali drogę modemu pokoleniu.

Przed zebranymi z krótkim koncertem wystąpił Zespół Wokalny „Senior” z Ułana.

Spotkanie uświetnił występ zespołu „Senior” z Ułana-Majoratu, a zwieńczyła zabawa taneczna.

Anna Wasak

OGŁOSZENIE Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski

podaje do publicznej wiadomości, że został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski na okres 21 dni tj. od dnia 28 września 2018 r. do dnia 19 października 2018 r. wykaz nieruchomości przeznaczony do sprzedaży na rzecz użytkowników wieczystych wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do zarządzenia.

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 i art. 37 ust. 1 i 2 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (j.t.Dz.U.2018.121 z późn. zm.) w terminie 6 tygodni od daty opublikowania niniejszego wykazu tj. do dnia 9 listopada 2018 r. mogą być składane wnioski przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2.

Wykaz jest załącznikiem do Zarządzenia Nr 119 Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski z dnia 28 września 2018 r.

Patron niepodległości Radzyna - Ksiądz Infułat Tadeusz Osiński

W roku ważnych dla naszego miasta jubileuszy tj. 550-lecia nadania praw miejskich Radzyniowi i 100-lecia odzyskania niepodległości Polski, wspominamy ważne dla naszej małej Ojczyzny, dla naszego miasta wydarzenia historyczne, przemiany gospodarcze, polityczne i kulturalne. Wspominamy także ludzi zasłużonych dla miasta, którzy na przestrzeni dziejów wnieśli wkład w jego rozwój i na trwałe wpisali się na kartach historii i pozostali we wdzięcznej pamięci mieszkańców.

Jednym z nich jest ksiądz infułat Tadeusz Osiński - dziekan i proboszcz radzyński w latach 1891-1942, wspaniały duszpasterz, wielki patriota, obrońca polskiej oświaty i kultury w latach rusyfikacji, bardzo dobry gospodarz i opiekun ubogich.

Parafia radzyńska na przełomie XIX i XX wieku

Ksiądz Tadeusz Osiński został proboszczem rzymskokatolickiej parafii pw. Świętej Trójcy w Radzynie Podlaskim 14 kwietnia 1891 r. Funkcję tę pełnił do maja 1942 r., tj. 51 lat.

W skład parafii wchodziły wówczas: miasto Radzyń (w którym było 50% katolików i 50% Żydów) i 30 okolicznych wsi i folwarków. Dla ilustracji wymienię tylko najdalej położone od kościoła parafialnego wioski: Turów, Wrzósów, Niewęgosz, Sitno, Lichty, Zbulitów (dane pochodzą ze słownika geograficznego Królestwa Polskiego). Mieszkańcy tych miejscowości byli różnorodni wyznaniowo. Najwięcej było katolików. Byli też unicy, prawosławni i Żydzi.

W Radzynie Żydzi stanowili 50% mieszkańców miasta. Liczba wiernych uczęszczających do kościoła zmieniała się z wielu powodów, np.: wojny, zmiany granic parafii, epidemii itp. W 1891 r. było 8 450 wiernych, w 1919 r. - 13 788, w 1920 r. - 11 264, a w 1937r - 14 626 (dane ze sprawozdań proboszcza do Kurii Diecezjalnej).

W Radzynie znajdował się kościół pw. Świętej Trójcy i 2 kaplice: na cmentarzu parafialnym (kaplica Św. Anny) i w pałacu Szlubowskich; trzecia kaplica znajdowała się w Turowie (pw. Św. Antoniego).

W parafii pracowało 3 księży (proboszcz i dwóch wikariuszy), organista i dwóch kościelnych.

Ksiądz Tadeusz Osiński był otwarty na współpracę z wiernymi. Dzięki jego staraniom w parafii działały 4 bractwa, wiele kółek różańcowych, Trzeci Zakon Św.

Franciszka (Tercjarze), 5 kół Młodzieży Chrześcijańskiej, od 1931r Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, 3 drużyny Związku Harcerstwa Polskiego, koła Polskiej Macierzy Szkolnej (dane z 1926 r.). Różne formy działalności były dowodem rozwoju życia duchowego parafian i ich aktywności.

Taką parafią kierował ksiądz Tadeusz Osiński - wspaniały duszpasterz, kapłan i administrator.

Duszpasterz zatroskany o życie duchowe parafian

Były to trudne czasy przełomu XIX i XX w. Czasy nasilonej rusyfikacji i ingerencji władz carskich w działalność księży i parafian. Czasy ważnych wydarzeń historycznych np.: rewolucji 1905 r., I wojny światowej (1914-1918), wojny bolszewickiej (1920) i II wojny światowej (1939- 1944).

Najważniejsze dla Księdza Dziekana było życie religijne parafian i nauczanie religii. To im poświęcał najwięcej uwagi. Księża dbali o wysoki poziom nabożeństw, wzbogacając je treściami patriotycznymi. Świadczyli różne posługi, organizowali parafialne rekolekcje. Byli organizatorami i przewodnikami wielu pielgrzymek. Przykładem są piesze pielgrzymki np.: do Leśnej Podlaskiej, Częstochowy, Kodnia i innych sanktuariów. Radzyńscy parafianie licznie uczestniczyli w Siedleckim Kongresie Eucharystycznym. Na ważne uroczystości diecezjalne wy-

ruszyły piesze pielgrzymki nazywane „Kompaniami”.

Ważnym wydarzeniem w życiu parafii były misje przeprowadzone przez ojców Paulinów w 1907 r. Pamiątką jest krzyż umieszczony przy kościele pw. Świętej Trójcy.

Organizator oświaty

Już w pierwszych latach pracy duszpasterskiej w parafii ks. Tadeusz Osiński wykazał wielką troskę o polskie szkolnictwo, szczególnie w parafiach unickich powiatu radzyńskiego. W 1896 r. został dziekanem Dekanatu Radzyńskiego. Otoczył opieką parafie unickie, a szczególnie 17 tajnych szkół unickich. Propagował w Dekanacie szkolnictwo początkowe. Wiele uwagi poświęcał nauczaniu religii. Założył w Radzynie Koło Polskiej Macierzy Szkolnej.

Z jego inicjatywy przy parafii działała biblioteka, a w latach trzydziestych także księgarnia Macierzy Szkolnej.

Otaczał opieką ubogich, organizował życie społeczne

Ksiądz infułat Tadeusz Osiński wiele uwagi poświęcał sprawom społecznym w mieście, parafii i dekanacie. To z inicjatywy Księdza Infułata i z jego udziałem założono Bank Spółdzielczy i hurtownię oraz spółdzielnię, która przybrała nazwę Radzyńskie Stowarzyszenie Spożywców (jego kontynuatorem

jest istniejąca do dziś w mieście PSS „Społem”). Sklep spółdzielni znajdował się na placu kościelnym (dziś - skrzyżowanie ul. Ostrowieckiej i Warszawskiej).

Wyrazem troski o ubogich był przytułek prowadzony przez parafię, a w latach późniejszych - sierociniec im. Św. Józefa. Od 1921 r. Sierociniec prowadziły siostry Albertynki. Wyrazem troski o parafian i nie tylko była ożywiona działalność charytatywna. W dekanacie i w parafii organizowano zbiórki pieniędzy i ziemiopłodów na pomoc potrzebującym, np.: ofiarom trzęsienia ziemi we Włoszech, weteranom wojen, sierotom, pogorzelnom, głodującym itp. Ożywiona działalność charytatywna prowadzona była w latach kryzysu gospodarczego 1929-1933 i następnych. Koniec lat trzydziestych minionego wieku niósł nowe zadania i wyzwania. Ksiądz Infułat mimo swoich lat pracował wytrwale przy pomocy księży wikariuszy: ks. Konstantego Grzybowskiego - dziekana, ks. Wacława Skomoruchy - późniejszego biskupa, ks. Edmunda Malicha, ks. Aleksandra Ejme, ks. Tadeusza Ryciaka.

Do końca wierny Radzyniowi

Praca księdza proboszcza i dziekana Tadeusza Osińskiego była wysoko oceniana przez Kurie biskupią. W 1908 r. ksiądz został kanonikiem, w 1918 r. - prałatem, a w połowie lat trzydziestych - infułatem. Funkcję dziekana radzyńskiego pełnił w latach 1896-1920 i 1922-1940.

W 1919 r. Biskup Henryk Przeździecki mianował ks. prał. Tadeusza Osińskiego Rektorem Seminarium Diecezjalnego w Janowie Podlaskim. Ksiądz prałat nie przyjął mianowania i pozostał w Radzynie.

Wojna i szereg problemów w parafii osłabiły zdrowie Księdza Infułata. Zmarł 2 maja 1942 r. Duchowieństwo i parafianie licznie uczestniczyli w pogrzebie. Trumnę z jego szczątkami złożono w podziemiach kaplicy św. Anny.

Pożegnano wielce zasłużonego kapłana, który całe swoje życie poświęcił Bogu, pracy duszpasterskiej, parafianom. Wniósł trwały wkład w rozwój duchowny i kulturalny parafii. Cieszył się uznaniem i szacunkiem władz miejskich i społeczeństwa naszego regionu. Na trwałe zapisał się na kartach historii naszej parafii.

Maria Kojtych

Na podstawie: akt z Archiwum Diecezjalnego w Siedlcach oraz książki Tadeusza Semeniuka pt. „Kalendarium dziejów parafii Świętej Trójcy w Radzynie Podlaskim oraz dekanatu radzyńskiego”.

Ksiądz infułat Tadeusz Osiński bardzo dbał o świątynię i jej otoczenie. Z inicjatywy księdza proboszcza i pod jego kierownictwem wykonano wiele prac. Oto ich przegląd:

1895 r. - remont kościoła Świętej Trójcy. Zakup 8 obrazów Józefa Buchbindera (zdobią świątynię obecnie). Powiększono cmentarz kościelny oraz grzebalny (parafialny) i otoczono je numerowanym parkanem. Przeprowadzono remont dzwonnicy.

1913 r. - w 50. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego i potyczki w Radzynie usypano mogiłę powstańczą (w łąkach przy ul. Międzyrzeckiej) i ustawiono krzyż z napisem „Świętej pamięci poległym za wolność Bohaterom Powstania 1863 r. Na miejscu stracenia i tu pochowanym: Pyrokosz Marcin lat 37, Motyczyński Karol lat 38, Drewnowski Stefan lat 27, Krasnostawski Rajmund lat 23”. 1915 r. - Rosjanie zrabowali 3 dzwony z kościoła Świętej Trójcy. Nowe kupiono i wyświęcono 23 grudnia 1926 r.

15.01.1923r. - Przejęcie cerkwi prawosławnej w Radzynie przez proboszcza - ks. prałata Tadeusza Osińskiego.

Czerwiec 1923 r. - wyświęcenie byłej cerkwi na świątynię rzymskokatolicką pw. Najświętszego Serca Jezusowego.

1925 r. - budowa ołtarza Ukrzyżowania do kaplicy Pana Jezusa w kościele Świętej Trójcy.

1928 r. - zakup i poświęcenie obrazów Drogi Krzyżowej do kościoła pw. Świętej Trójcy.

1930 r. - remont kościółka pw. Najświętszego Serca Jezusowego.

1932 r. - 1933r. - budowa piętrowego, muranego domu parafialnego.

Lipiec 1935r. - remont zniszczonej przez uderzenie pioruna kopuły wieży kościoła pw. Świętej Trójcy.

1937 r. remont kościoła pw. Świętej Trójcy. Ułożenie marmurowej posadzki.

1939-1942 - okupanci niemieccy zabrali kościółek NSJ i zrobili w nim magazyn zbożowy. Zrabowali i wywieźli 3 dzwony z kościoła pw. Świętej Trójcy.

Cztery ostatnie lata działalności PEC Sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim to nowoczesna firma, która bez obaw sięga po najnowsze technologie. Jej celem jest nie tylko spełnianie wysokich wymagań swoich odbiorców, ale również ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko. Jakby tego było mało, przedsiębiorstwu nie obca jest społeczna odpowiedzialność biznesu.

W latach 2015 – 2018 PEC Sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim znacznie przyspieszyło działania modernizacyjne, które spowodowały zwiększenie funkcjonalności, konkurencyjności i sprawności źródła ciepła i sieci przesyłowych.

Co wykonano w tym czasie (ujęcie chronologiczne)

W 2015 r. głównym zadaniem inwestycyjnym była modernizacja układu odpylania spalin kotła WR-5M nr 2, co zapewniło spełnienie norm emisyjnych tego kotła. Drugim bardzo ważnym zadaniem było zakupienie i wdrożenie Zintegrowanego Systemu Informatycznego. Wdrażanie systemu rozpoczęto w listopadzie 2015 r. i trwało do czerwca 2016 r. Zapewnia on sprawniejsze funkcjonowanie wszystkich obszarów działalności przedsiębiorstwa.

W końcu 2015 r. zmniejszono nominalną moc ciepłowni poniżej 20 MW poprzez wyłączenie z eksploatacji jednego z kotłów. Dzięki temu PEC już od 2016 r. nie musiał kupować uprawnień do emisji dwutlenku węgla, których wartość systematycznie rośnie.

W 2016 r. został całkowicie zmodernizowany ostatni z pracujących kotłów. Wszystkie jego elementy zostały wymienione na nowe, zastosowano pełną automatykę oraz wmontowano nową instalację odpylania z filtrami workowymi. Inwestycja ta służyła poprawie efektywności energetycznej. Zamontowano także elementy automatyki, które spowodowały zintegrowanie pracy wszystkich pracujących kotłów.

Także w 2016 roku wykonano nowoczesną instalację zmiękczenia i odgazowania wody sieciowej. Jest to proces odtleniania katalitycznego zachodzący w wodzie zmiękczonej trafiającej do mieszacza, do którego specjalną instalacją dozowany jest wodór. Mieszanina (H₂O, O₂ i H₂) podawana jest na reaktor, wypełniony specjalną żywicą katalityczną, pokrytą palladem. W tych

warunkach tlen łączy się z wodorem tworząc cząsteczki wody. Można powiedzieć, że w środowisku wodnym tworzy się woda przy obecności katalizatora. Skuteczność odtleniania wynosi powyżej 99,8%. Instalacja jest stosunkowo prosta, efektywna, ma niskie koszty eksploatacji, zajmuje mało miejsca, a katalizator procesu nie zużywa się.

W 2017 r. głównym zadaniem był zakup spychacza gąsiennicowego do hałdowania miału węglowego w kwocie 203 tys. zł. oraz modernizacja układu pomiarowego stacji trafo. Poza tym budowano sieci przesyłowe i montowano węzły ciepłownicze w nowych budynkach.

W grudniu 2018 r. skończy się modernizacja czwartego kotła o mocy 2,5 MW w technologii ścian szczelnych, który wcześniej był wyłączony z eksploatacji. Dzięki tej inwestycji praca ciepłowni będzie bardziej efektywna szczególnie poza sezonem grzewczym. Ponadto zwiększenie mocy ciepłowni pozwalało pozyskiwać nowych odbiorców ciepła.

W bieżącym roku zakupiliśmy traktorek z zamiatarką i pługiem do odśnieżania, który służy przede wszystkim do zamiatania placu manewrowego zanieczyszczonego przede wszystkim miałem węglowym. Posłuży też do odśnieżania.

W latach 2015 – 2018 PEC Sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim wybudowało nowe sieci o długości:

- wysokie parametry - 900 mb
- niskie parametry - 440 mb

W tym czasie zamontowano 19 nowych węzłów ciepłowniczych u odbiorców.

Na przestrzeni tych lat spadło zużycie paliwa pierwotnego jakim jest węgiel z 55 kg/GJ w 2014 r. do 53 kg/GJ w 2017 r. Jest to efekt prac modernizacyjnych w źródle ciepła, węzłach i sieciach przesyłowych.

Ponadto co roku PEC inwestuje w urządzenia telemetryczne, które pozwalają na zdalne sterowanie pracą węzłów ciepłowniczych, co znacznie usprawnia ich obsługę i stabilizuje procesy zachodzące w sieciach prze-

syłowych. To przekłada się na wymierne korzyści finansowe nie tylko dla dostawcy, ale przede wszystkim odbiorcy ciepła.

W 2018 roku rozpoczęliśmy montaż urządzeń elektronicznych (modułów) na licznikach zużycia energii cieplnej. Niebawem wszystkie przyrządy pomiarowe u naszych odbiorców będą wyposażone w te urządzenia co umożliwi zdalne, szybkie odczytywanie zużycia ciepła.

W ciągu czterech ostatnich lat Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Radzynie Podlaskim wydało łącznie na inwestycje około 6200 tys. zł., w tym 3000 tys. zł. w formie pożyczek.

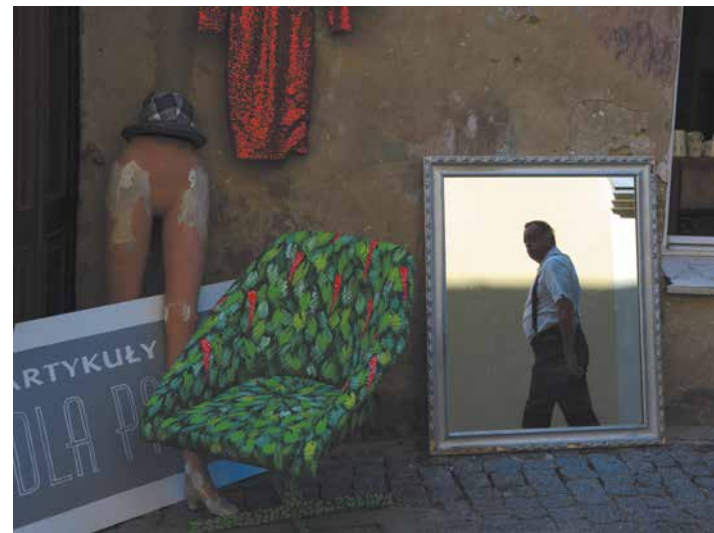
Pragniemy poinformować, że Przedsiębiorstwo na początku 2018 r. złożyło wniosek o dotację do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na inwestycję pod nazwą „Modernizacja istniejącego systemu ciepłowniczego w celu zwiększenia jego efektywności – budowa elektrociepłowni gazowej w Radzynie Podlaskim”. Projekt zakłada zainstalowanie dwóch silników gazowych kogeneracyjnych. Po zrealizowaniu tego zadania PEC Sp. z o. o. stałby się elektrociepłownią. Wniosek już w kwietniu br przeszedł ocenę formalną, a - jak zostaliśmy poinformowani - ocena merytoryczna nastąpi w końcu października lub na początku listopada. Dotacja unijna opiewa na kwotę 3,57 mln zł. Chcemy zrealizować tę inwestycję, która przyniosłaby efekt w postaci zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o ok. 7000 t/rok oraz obniżyłby się poziom spalania miału węglowego o ok. 2000 t. Energia elektryczna produkowana byłaby na własne potrzeby, a nadmiar sprzedawany byłby do sieci energetycznej. Ciepłownia nasza wzbiłaby się na wyższy pułap technologiczny. Dążymy do tego, aby ta inwestycja stała się faktem.

Jerzy Woźniak
prezes Przedsiębiorstwa
Energetyki Ciepłej

radzyński ośrodek kultury

Zdjęcia miesiąca RKF Klatka

Fot. Monika Gotoś

Fot. Radosław Szelech

Fot. Weronika Śmiecińska

Radzyńska nekropolia otwartą księgą historii cz. I

Jeśli chcemy poznać dzieje jakiejś miejscowości czy regionu, najlepiej udać się na cmentarz. Na radzyńskim cmentarzu, liczącym ponad dwa wieki, znajdziemy tych, którzy tworzyli historię małej ojczyzny, ale też uczestniczyli w dramatycznych wydarzeniach krajowych i światowych.

Dokładna data powstania cmentarza parafialnego przy ul. Sitkowskiego nie jest znana. Prawdopodobnie został on założony ok. 1800 r. Wcześniej zmarłych grzebano wokół kościołów. Radzyński cmentarz początkowo zajmował niewielki obszar, najstarsze nagrobki skoncentrowane są wokół kaplicy pw. św. Anny. Z czasem (przed rokiem 1834) powiększono go w kierunku zachodnim. Na tym obszarze wydzielono część prawosławną, która do lat 20. XX wieku była oddzielona drewnianym parkanem. Ta część cmentarza przypomina nam, że Radzyń był położony na terenie zaboru rosyjskiego, stąd mieszkało tu wielu Rosjan, pełniących m.in. funkcje administracyjne. Do dziś w okolicy grobów żołnierzy radzieckich, możemy znaleźć kilka nagrobków z XIX w. z napisami rosyjskimi.

Kaplica św. Anny

Sercem części katolickiej cmentarza stała się zbudowana w 1853 r. w modnym wówczas stylu neogotyckim (czy też eklektycznym z elementami neogotyckimi) kaplica cmentarna pw. św. Anny. Pełniła - i pełni nadal - funkcję krypty grobowej rodziny Korwin-Szlubowskich, ostatnich przedwojennych właścicieli Radzyna Podlaskiego. Stare tablice umieszczone na zewnętrznych ścianach kaplicy pochodzą prawdopodobnie sprzed jej powstania - być może groby znajdowały się na miejscu, gdzie została wzniesiona. Kaplica ma bardzo wysokie podpiwniczenie, które zapewniało odpowiednią

wysokość krypty grobowej. Stąd i schody prowadzące do kaplicy są wyjątkowo wysokie.

Elementy architektury gotyckiej widoczne z zewnątrz to skarpy, okna zamknięte ostrymi łukami, wielokątne prezbiterium. Oryginalnym elementem jest wieżyczka pełniąca rolę sygnaturki. Również wewnątrz kaplicy widoczne są cechy tego stylu: ostrołukowa ściana tęczowa, ostrołukowe wnęki. Na ścianach umieszczone zostały tablice epitafijne, które wymieniają osoby pochowane w krypcie grobowej. Obecnie kaplica - położona na cmentarzu parafialnym - jest własnością parafii pw. Świętej Trójcy.

Potomkowie Szlubowskich zachowują prawo do dysponowania kryptą grobową, mają prawo do chowania tam zmarłych. Ostatni pochówek odbył się tu w 2014 r. W kaplicy pochowano również duchownych. Warto w tym miejscu wspomnieć o długoletnim proboszczu parafii pw. Świętej Trójcy - ks. inf. Tadeuszu Osińskim. W Radzynie pełnił posługę 51 lat i to w czasie, gdy prześladowano unitów, przez Polskę przetoczyły się dwie wojny światowe. Patronował oświacie - założył Macierz Szkolną, kierował pracą siedemnastu tajnych szkół początkowych na terenie powiatu radzyńskiego, założył Radzyńskie Stowarzyszenie Spożyców, Bank Spożyczy i przytułek dla ubogich.

Najstarsze nagrobki radzyńskiej nekropolii

Najstarszy zachowany nagrobek - 22-letniej Antoniny Gro-

dzickiej, córki prezesa Trybunału Cywilnego - pochodzi z 1810 r. Warto byłoby prześledzić związki z Radzynie rodziny Levittoux, której członkowie pochowani są na naszym cmentarzu (nestor rodu - Piotr przybył do Polski z armią Napoleona i tu pozostał, jego syn Karol przeszedł do legendy Powstania Listopadowego jako ten, który się spalił w więzieniu, nie chcąc zdradzić towarzyszy broni). W południowo-wschodniej części cmentarza możemy odnaleźć groby uczestników Powstania Styczniowego. Wśród nich znajdziemy nagrobki Józefa Kurczyńskiego (zm. 1921) i Maksymiliana Milkiewicza (zm. 1925) - przybyłego z Wileńszczyzny, czy artysty-malarza Stanisława Wrońskiego, urodzonego w 1840 Lublinie, powstańca styczniowego, zesłańca na Syberię, który pomagał Dybowskiemu w badaniach Bajkału (zm. 1898). Należał do nich też Grzegorz Kowalski. Ten ostatni jako dzierżawca karczmy w dobrach hrabiego Potockiego w Drelowie był jednym z przygotowujących wybuch powstania. Pełnił funkcję chorążego w oddziale Karola Krysińskiego, opiekował się sztandarem powstańczym, który nosił na piersi. Brał udział w wielu bitwach. Po powstaniu skazany został na dwa lata katorgi. Zmarł w Radzynie, gdzie spędził ostatnie lata w domu córki Florentyny. Wśród ziemian związanych z ziemią radzyńską, pochowanych w Radzynie, są m.in. groby Laskowskich - założycieli zakładów mechanicznych w Radzynie i Bryciszewskich, którzy zakładali cukrownię w Radzynie.

Świadectwo tragedii, jaka była epidemia nawiedzająca mieszkańców Radzyna Podlaskiego i okolic, znajdziemy na nagrobku rodziny Rollów. W grobie zostało pochowanych siedmiu dzieci w wieku od 1,5 do 18 lat. Czwooro z nich zmarło w ciągu dwóch dni - 29 i 30 kwietnia 1909 roku. Grobowiec łatwo odnaleźć - umieszczony na nim anioł, stojący obok krzyża i zakrywający

twarz w geście rozpaczony góruje nad grobami po prawej stronie kaplicy św. Anny.

Polegli, pomordowani w czasie II wojny światowej

Na cmentarzu znajdują się groby wielu mieszkańców Radzyna Podlaskiego poległych i pomordowanych w czasie okupacji, żołnierzy AK, uczestników Powstania Warszawskiego, partyzantów, więźniów obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu, Majdanku Mauthausen, Dachau, Ravensbruck. Na wielu mogiłach są tablice upamiętniające tych, którzy zginęli na obczyźnie - m.in. zesłańców na Syberię, ofiary mordu w Katyniu. Im poświęcona jest też symboliczna mogiła przy kaplicy św. Anny, gdzie umieszczona została tablica z nazwiskiem Adama Surkonta, zmarłego na Syberii.

cdn
Anna Wasak

ZAPRASZAMY NA SPOTKANIE Z
ALEKSANDRĄ I KAROLEM LEWANDOWSKIMI
PT. „ALASKA I KANADA”

9 PIĄTEK LISTOPADA 2018
GODZ. 18:00

SALA KAMERALNA RADZYŃSKIEGO OŚRODKA KULTURY (WEJŚCIE OD STRONY TARASU)

O GODZ. 17.00 ZAPRASZAMY NA SKWER PODRÓŻNIKÓW W RADZYNIU PODLASKIM, GDZIE ALEKSANDRA I KAROL LEWANDÓWCY UROCZYŚCIE ODSŁONIA SWOJĄ TABLICZKĘ

RADZYŃSKIE SPOTKANIE Z PODRÓŻNIKAMI